

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет педагогічної освіти

кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВДС 2.7 ПРАКТИКУМ З ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

для студентів

спеціальності	013 Початкова освіта
рівня вищої освіти	першого (бакалаврського)
освітньої програми	013.00.01 Початкова освіта

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Процедура № 0263/22
Мисюра
(підпис) (прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 2022

Київ-2022

Розробники:

Пономаренко Т.О., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти

Шинкар Т.Ю., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Викладачі:

Шинкар Т.Ю., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від _____ 2022 р. №

Завідувач кафедри _____ Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 013.00.01 Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

____.____.2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми 013.00.01 Початкова освіта

_____ Геннадій БОНДАРЕНКО

Робочу програму перевірено

____.____.2022 р

Заступник декана Факультету педагогічної освіти з науково-методичної та навчальної роботи _____ Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисципліни	Вибіркова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/ годин	6/180			
Курс	3-4		3-4	
Семестр	6-7		6-7	
Кількість змістових модулів з розподілом:	3			
Обсяг кредитів	6		6	
Обсяг годин, в тому числі:	90	90	90	90
Аудиторні	42	42	12	12
Модульний контроль	6	6	-	
Семестровий контроль	-	залік	-	залік
Самостійна робота	42	42	78	78
Форма підсумкового контролю	залік		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – забезпечити кваліфікаційну компетентність майбутніх фахівців в організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку, сприяти світоглядному переосмисленню пріоритетності даного напрямку.

Основні завдання курсу «Практикум з ігрової діяльності»:

- формування стійкого інтересу до навчальної дисципліни, усвідомлення пріоритетності ігрової діяльності в дошкільному віці;
- оволодіння теоретико-методичними основами ігрової діяльності дітей дошкільного віку;
- формування у студентів умінь і навичок використовувати у майбутній професійній діяльності доцільні методи і прийоми супроводу ігрової діяльності дітей дошкільного віку;
- формування у студентів практичних професійних умінь з організації та впровадження ігрових технологій;
- забезпечення та реалізація доцільних умов діяльності і відпочинку дітей дошкільного віку задля їх цілісного розвитку.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність самостійно та комплексно розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі

розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку із застосуванням теорії та методики дошкільної освіти в типових і невизначених умовах системи дошкільної освіти.

ФКС 2.3. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки, поваги до національних традицій, звичаїв, народних символів засобом гри.

ФКС 2.5. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я під час ігрової діяльності.

ФКС 2.6. Здатність до здійснення педагогічного супроводу ігрової діяльністю дітей раннього і дошкільного віку

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН 17. Планувати і здійснювати педагогічний супровід ігрової діяльності дітей раннього і дошкільного віку відповідно до програми в тісному контакті з іншими вихователями та спеціалістами установи, вести документацію

ПРН 18. Проводити корекційно-розвиваючу роботу з дітьми раннього і дошкільного віку засобом гри

ПРН 19. Планувати роботу з батьками щодо питань ігрової діяльності, залучати їх до активної співпраці

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Усього	Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 1. Ігрова компетентність дитини	10	2	2	2			4
Тема 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку та етапи її розвитку	8	2	2				4
Тема 3. Класифікація ігор дітей дошкільного віку	10	2		2			6
Модульний контроль	2						
Разом за модуль	30	6	4	4			14
Змістовий модуль 2. ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 4. Програмові вимоги до педагогічного супроводу ігрової діяльності дітей дошкільного віку	10	2		4			4
Тема 5. Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку	8	2	2	2			2
Тема 6. Планування ігрової діяльності дітей	10	2		2			6
Тема 7. Формування мобільного предметно-ігрового розвивального середовища	10	2		4			4
Тема 8. Реалізація ігрового підходу в закладі дошкільної освіти	6			2			4

Тема 9. Характеристика ігрової діяльності дитини	6			2			4
Тема 10. Гра: переосмислення концепту	6			2			4
Модульний контроль	4						
Разом за модуль	60	8	2	18			28
Разом за 6 семестр	90	14	6	22			42
Змістовий модуль 3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 11. Ігри дітей раннього віку та їх педагогічний супровід	10	2	2				6
Тема 12. Методика організації творчих ігор	14	2		6			6
Тема 13. Методика організації ігор за готовими правилами	14	2	2	4			6
Тема 14. Українські народні ігри	12	2		4			6
Тема 12. Організація ігрових квестів в роботі з дітьми дошкільного віку	12	2		4			6
Тема 15. Особливості організації гри-стратегії в роботі з дітьми	10	2	2				6
Тема 16. Педагогічний супровід ігор дітей з особливими освітніми потребами	12	2	2	2			6
Модульний контроль	6						
Разом за модуль	90	14	8	20			42
Разом за 7 семестр	90	14	8	20			42
Усього	180	28	14	42			84

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Усього	Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 1. Ігрова компетентність дитини	10	2		2			6
Тема 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку та етапи її розвитку	10						10
Тема 3. Класифікація ігор дітей дошкільного віку	10						10
Разом	30	2		2			26
Змістовий модуль 2. ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 4. Програмові вимоги до організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку	15	2		2			11
Тема 5. Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку	15		2				13
Тема 6. Планування ігрової діяльності дітей	10						10
Тема 7. Формування мобільного предметно-ігрового розвивального середовища	20			2			18
Разом	60	2	2	4			52
Разом за 6 семестр	90	4	2	6			78
Змістовий модуль 3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
Тема 8. Ігри дітей раннього віку та їх	12		2				10

педагогічний супровід							
Тема 9. Методика організації творчих ігор	15	2					13
Тема 10. Методика організації ігор за готовими правилами	15			2			13
Тема 11. Українські народні ігри	12						12
Тема 12. Організація ігрових квестів в роботі з дітьми дошкільного віку	12			2			10
Тема 13. Особливості організації гри-стратегії в роботі з дітьми	12		2				10
Тема 14. Педагогічний супровід ігор дітей з особливими освітніми потребами	12			2			10
Разом за 7 семестр	90	2	4	6			78
Усього	180	6	6	12			156

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 1. Ігрова компетентність дитини (2 год.)

Показники ігрової компетентності. Створення умов для формування ігрової компетентності дошкільника. Характеристика ігрової компетентності дитини відповідно до Стандарту дошкільної освіти. Значення теорії ігрової діяльності дітей для дошкільної освіти. Визначення вихідних позицій теорії ігрової діяльності. Характеристика вихідних теорій сучасної наукової інтерпретації ігрової діяльності (Л.Артемова, Р. Жуковська, Т. Маркова, Н. Михайленко, Б. Кобзар, Л. Веденісова, В. Чубенко та ін.). Принципи, об'єктивні закони і закономірності та наукові підходи в методологічному забезпеченні теорії ігрової діяльності. Категоріально-понятійний апарат теорії ігрової діяльності.

Ключові поняття теми: ігрова компетентність, методологія ігрової діяльності, теорія ігрової діяльності, принципи, закони та закономірності.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4

Додаткова: 1, 3, 5, 6

Семінарське заняття 1. Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей (2 год.)

План заняття

1. Принципи, об'єктивні закони і закономірності в методологічному забезпеченні теорії ігрової діяльності.

2. Характеристика основних освітніх підходів до ігрової діяльності у ЗДО.

3. Значення теорії ігрової діяльності дітей для дошкільної освіти.

Практична складова

Вікторина «Стежками дитячої гри»

Рекомендована література:

Основна: 1, 4

Додаткова: 1, 3, 5, 6

Практичне заняття 1. Ігрова компетентність дитини (2 год.)

План заняття

1. Показники ігрової компетентності.

2. Створення умов для формування ігрової компетентності дошкільника.

3. Характеристика ігрової компетентності дитини відповідно до Стандарту дошкільної освіти.

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій відповідно до заданої структури.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4

Додаткова: 1, 3, 5, 6

Лекція 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку та етапи її розвитку (2 год.)

Основні складові педагогічної теорії ігрової діяльності дітей як системна цілісність. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Характеристика структурних компонентів ігрової діяльності (мотиваційний, цільовий, змістовий, процесуально-операційний, контрольньо-оцінний, результативний). Середовище як об'єктивна умова розгортання гри. Вплив середовища на гру. Функції ігрової діяльності. Характеристика тенденцій розвитку ігрової діяльності в онтогенезі. Об'єктивні закони та закономірності, за якими розгортається гра. Критерії класифікації ігор дітей. Теорія ігрової діяльності дітей її прикладному педагогічному значенні.

Ключові поняття теми: структура ігрової діяльності, компоненти ігрової діяльності, ігрове середовище, функції гри, розвиток ігрової діяльності, закон соціальної обумовленості гри.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4

Додаткова: 1, 3, 5, 6

Семінарське заняття 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку (2 год.)

План заняття

1. Характеристика структури ігрової діяльності дітей як системного явища.

- Мотиваційний компонент гри.
- Особливості цільового компоненту ігрової діяльності.
- Змістовий (когнітивний) компонент ігрової діяльності.
- Характеристика процесуально-операційного компоненту.
- Контрольно-оцінний компонент гри.
- Результативний компонент ігрової діяльності.

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій відповідно до заданої структури.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4

Додаткова: 1, 3, 5, 6

Лекція 3. Класифікації ігор дітей дошкільного віку (2 год.)

Сутність *класифікації* ігор дітей дошкільного віку та її педагогічне значення. Проблема класифікації дитячих ігор в історії вітчизняної педагогіки. Структура гри як критеріальна основа класифікації ігор дітей. Поділ ігор дітей дошкільного віку на дві системоутворюючі групи. Особливості творчих ігор дітей. Якісна характеристика ігор за готовими правилами. Види творчих ігор.

Видове розмаїття ігор за готовими правилами. Класифікація ігор дітей дошкільного віку відповідно до Стандарту дошкільної освіти: «Граємо разом з дорослими», «Граємо самостійно».

Ключові поняття теми: класифікація ігор дітей, структура гри як критерій класифікації, творчі ігри, ігри за готовими правилами.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4

Додаткова: 1, 3, 5, 6, 7

Практичне заняття 2. Класифікація ігор дітей дошкільного віку як у психолого-педагогічна проблема (2 год.)

План заняття

1. Історичний досвід класифікації дитячих ігор

2. Класифікація ігор відповідно до Стандарту дошкільної освіти: «Граємо разом з дорослими», «Граємо самостійно».

Практична складова

Вікторина «Знавці ігор»

Рекомендована література:

Основна: 1, 4

Додаткова: 1, 3, 5, 6, 7

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 4. Програмові вимоги до організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку (2 год.)

Вплив наукового потенціалу в Україні на створення низки освітніх програм для дошкільних навчальних закладів, у яких означено проблему ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Мета і завдання роботи дошкільних навчальних закладів у чинних програмах, які рекомендовано Міністерством освіти і науки України.

Аналіз нормативно-правових документів, що розкривають особливості організації ігрової діяльності дітей в різних вікових групах в умовах ЗДО.

Ключові поняття теми: нормативно-правові документи, науковий потенціал.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3

Додаткова: 1, 2

Практичне заняття 3-4. Сучасне програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності (4 год.).

План заняття

1. Аналіз змісту програмного забезпечення ігрової діяльності у чинних програмах ЗДО України та назвати спільне й відмінне у ньому.

2. Аналіз сучасного методичного забезпечення ігрової діяльності в освітньому процесі ЗДО (методичні посібники Л. Артемової, Т. Піроженко та ін.; аналіз змісту періодичних видань).

Практична складова

Складання порівняльної таблиці за заданими параметрами.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3

Додаткова: 1, 2

Лекція 5. Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку (2 год.)

Діагностичні методики для виявлення ігрових умінь та ігрових навичок дітей дошкільного віку. Особливості добору методик та способи їх обробки. Вимоги до розробки протоколу спостережень за процесом ігрової діяльності, складання протоколу бесіди за тематикою гри.

Діагностика міжособистісних стосунків дітей в процесі гри. Особливості діагностування дітей різного віку.

Ключові поняття теми: діагностика, ігрові вміння, ігрові інтереси, діагностичні методики.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3

Додаткова: 4, 5, 6

Семінар 3. Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей різних вікових груп (2 год.)

План заняття

1. Характеристика критеріїв та показників сформованості ігрових умінь дітей дошкільного віку.

2. Аналіз діагностичних методик для дослідження ігрових інтересів та ігрових умінь.

Практична робота (на базі ЗДО)

Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей різних вікових груп, обробка результатів.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3

Додаткова: 4, 5, 6

Практичне заняття 5 Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей різних вікових груп (2год.)

План заняття

1.Розробіть опитувальник для діагностики ігрових інтересів дітей дошкільного віку.

2. Складіть підбірку діагностичних методик ігрової діяльності (з коротким описом) для дітей дошкільного віку.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3

Додаткова: 4, 5, 6

Лекція 6. Планування ігрової діяльності дітей (2 год.)

Теоретичні основи побудови перспективного, календарного, тематичного плану роботи вихователя. Види планування. Особливості включення в перспективний план роботи з організації ігрової діяльності. Складання календарного та перспективного планів роботи з організації ігрової діяльності.

Вимоги до планування роботи з організації ігрової діяльності дітей в різних вікових групах.

Ключові поняття теми: планування, перспективний план роботи, тематичний план роботи.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3

Додаткова: 2, 7, 8, 9

Практичне заняття 6. Особливості тематичного планування ігрової діяльності (2 год.)

План заняття

1. Складання перспективного плану роботи з організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку
2. Тематичне планування організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку
3. Складання тематичного каталогу ігор для кожної вікової групи.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3

Додаткова: 2, 7, 8, 9

Лекція 7. Формування мобільного предметно-ігрового розвивального середовища (2 год.)

Мобільне предметно-ігрове розвивальне середовище в ЗДО. Педагогічна доцільність створення предметно-ігрового розвивального середовища. Ігровий простір ЗДО, зміст та його складники.

Характеристика основних компонентів ігрового простору в різних вікових групах відповідно до чинних нормативно-правових документів.

Ключові поняття теми: мобільне предметно-ігрове розвивальне середовище, ігровий простір, ігрові реквізити, іграшки.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3

Додаткова: 1, 2, 7, 8, 9

Практичне заняття 7-8. Формування мобільного предметно-ігрового розвивального середовища в різних вікових групах (4 год.)

План заняття

1. Характеристика вимог до організації ігрового простору
2. Презентація досвіду роботи сучасних ЗДО в організації ігрового простору в різних вікових групах.
3. Характеристика ігрового реквізиту.

Практична складова

Моделювання мобільного предметно-ігрового розвивального середовища відповідно до заданих умов.

Відвідування Київського музею іграшки.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3

Додаткова: 1, 2, 7, 8, 9

Практичне заняття 9. Реалізація ігрового підходу в закладі дошкільної освіти (2 год.) (у формі тренінгу)

Особливості моделей гри у розрізі освітнього процесу закладу дошкільної освіти. Циклічний підхід. Поняття «стан потоку» як невід'ємна умова для утримання інтересу та мотивації дітей. Програма розвитку дитини від 2 до 6 років та методичні рекомендації «Безмежний світ гри з LEGO» як один із прикладів реалізації ігрового підходу.

Рекомендована література:

Основна: 3

Практичне заняття 10. Характеристики ігрової діяльності дитини (2 год.) (у формі тренінгу)

П'ять характеристик гри як індикатори якісної взаємодії дорослого з дитиною (значуща, соціальна, активна, мотивуюча, радісна). Вплив гри на всебічний розвиток дитини: цілісний погляд.

Рекомендована література:

Основна: 3

Практичне заняття 11. Гра: переосмислення концепту (2 год.) (у формі тренінгу)

Міжнародний досвід: сучасні тенденції ігрової діяльності у різних країнах. Гра як провідна діяльність людини та відкрита система. Психологічні закономірності розвитку ігрової діяльності дошкільника. Роль гри у формуванні цілісної особистості дитини. Гра – як спосіб взаємодії з дитиною.

Рекомендована література:

Основна: 3

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 8. Ігри дітей раннього віку та їх педагогічний супровід (2 год.)

Види ігор дітей раннього віку. Вимоги до підбору ігор та ігрових атрибутів для дітей раннього віку. Особливості створення ігрового простору для дітей раннього віку.

Методика організації ігор різного типу в роботі з дітьми раннього віку. Особливості розвитку ігрових дій дітей раннього віку. Методика добору розвивальних ігор відповідно до індивідуальних особливостей дітей раннього віку.

Ключові поняття теми: ранній вік, ігрова дія, ігри дітей раннього віку.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 1, 2, 4, 5

Семінарське заняття 4. Методика організації ігор різного типу з дітьми раннього віку (2 год.)

План заняття

1. Особливості розвитку предметно-маніпулятивної діяльності дітей раннього віку

2. Характеристика ігор та іграшок для дітей раннього віку

3. Методика проведення ігор з дітьми раннього віку

Практична складова:

Модельовання ігрових ситуацій

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 1, 2, 4, 5

Лекція 9. Методика організації творчих ігор (2 год.)

Особливості розвитку творчих ігор в дошкільному дитинстві. Педагогічний супровід творчих ігор дітей дошкільного віку. Система педагогічних методів і прийомів керівництва. Забезпечення продуктивного функціонування всіх структурних компонентів ігрової діяльності. Педагогічний супровід сюжетно-рольових, театралізованих та конструктивно-будівельних ігор дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: творчі ігри, педагогічний супровід гри.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Практичне заняття 12. Педагогічний супровід сюжетно-рольових ігор (2 год.)

План заняття

1. Характеристика етапів розвитку сюжетно-рольових ігор.
2. Прямий та непрямий супровід сюжетно-рольових ігор.
3. Особливості збагачення ігрового досвіду дітей.

Практична складова:

Моделювання ігрових ситуацій

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Практичне заняття 13. Педагогічний супровід театралізованих ігор (2 год.)

План заняття

1. Характеристика етапів організації театралізованих ігор.
2. Правила організації театралізованих ігор.
3. Методика організації театралізованих ігор в різних вікових групах

Практична складова:

Моделювання ігрових ситуацій

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Практичне заняття 14. Педагогічний супровід конструктивно-будівельних ігор (2 год.)

План заняття

1. Види конструктивно-будівельних матеріалів
2. Етапи зведення споруд дітьми дошкільного віку
3. Самостійні конструктивно-будівельні ігри дітей в різних вікових групах

Практична складова:

Моделювання ігрових ситуацій

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Лекція 10. Методика організації ігор за готовими правилами (2 год.)

Роль ігор з правилами в навчанні та вихованні дітей дошкільного віку. Особливості педагогічного супроводу ігор з правилами. Етапи засвоєння правил дітьми дошкільного віку. Педагогічний супровід дидактичних та рухливих ігор дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: ігри за правилами, правила гри.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9

Семінарське заняття 5. Педагогічний супровід психологічних ігор в різних вікових групах (2 год.)

План заняття

1. Педагогічний супровід психологічних ігор та етюдів
  2. Педагогічний супровід кінезіологічних ігор та вправ
- Практична складова
Моделювання ігрових ситуацій.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Практичне заняття 15-16. Педагогічний супровід ігор з правилами в різних вікових групах (4 год.)

План заняття

1. Характеристика ігор за правилами
  2. Методика організації ігор за правилами в різних вікових групах
- Практична складова
Моделювання ігрових ситуацій.

Створення власних ігор.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Лекція 11. Українські народні ігри (2 год.)

Типологія та класифікація українських народних ігор. Символіка української народної гри. Особливості підбору українських народних ігор в роботі з дітьми дошкільного віку.

Методика організації українських народних ігор в різних вікових групах.

Ключові поняття теми: українська народна гра, народна символіка.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7

Практичне заняття 17-18. Методика організації народних ігор в різних вікових групах (4 год.)

План заняття

1. Класифікація українських народних ігор.
2. Специфіка адаптації та організації народних ігор з дітьми різних вікових груп.
3. Ігри народів світу та їх значення для формування цілісної картини в уяві дитини.

Практична складова

Створення власної картотеки народних ігор.

Моделювання ігрових ситуацій.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7

Лекція 12. Організація ігрових квестів в роботі з дітьми дошкільного віку (2 год.)

Аналіз поняття «квест». Типологія ігрових квестів: лінійний, штурмовий, комбінований. Особливості створення квестових маршрутів для дітей різного віку.

Вимоги до квестових завдань та їх структура. Особливості створення ігрових підказок та їх розташування.

Методика проведення ігрових квестів з дітьми різних вікових груп.

Ключові поняття теми: квест, ігровий квест, типи квестів.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7

Практичне заняття 19 - 20. Підготовка та проведення ігрових квестів в різних вікових групах (4 год.)

План заняття

1. Характеристика видів квестів: штурмовий, лінійний, коловий
2. Вимоги до завдань квестів різних категорій
3. Особливості організації квестів різних видів з дітьми дошкільного віку.

Практична складова

Складання та проведення ігрових квестів.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7

Лекція 13. Особливості організації гри-стратегії в роботі з дітьми дошкільного віку (2 год.)

Аналіз поняття «гра-стратегія». Структура гри-стратегії та етапи її організації. Вимоги до проблематики ігор. Особливості підготовчої роботи до гри-стратегії. Особливості організації ігор-стратегій з дітьми дошкільного віку в умовах ЗДО. Складання плану розгортання гри-стратегії.

Ключові поняття теми: гра-стратегія, етапи гри.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7

Семінарське заняття 6. Підготовка та проведення ігор-стратегій в різних вікових групах (2 год.)

План заняття

1. Етапи організації ігор-стратегій в роботі з дітьми дошкільного віку
2. Особливості підготовчої роботи до ігор-стратегій

3. Методика проведення ігор-стратегій в різних вікових групах

Практична складова

Складання та проведення ігор-стратегій.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7

Лекція 14. Педагогічний супровід ігор дітей з особливими освітніми потребами (2 год.)

Аналіз поняття «інклюзія». Особливості роботи вихователя в інклюзивних групах. Вимоги до організації ігрової діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Організація ігрового середовища в інклюзивних групах. Вимоги до особистості педагога.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Семінарське заняття 7. Організація ігрової діяльності в інклюзивних групах (2 год.)

План заняття

1. Особливості роботи з дітьми з особливими освітніми потребами
2. Ігровий простір в інклюзивній групі
3. Методика проведення ігор різного типу в інклюзивних групах.

Практична складова

Моделювання ігрових ситуацій.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Практичне заняття 21. Організація ігрової діяльності в інклюзивних групах (2 год.)

План заняття

1. Організація ігрового середовища в інклюзивних групах.
2. Особливості ігрової діяльності в групах, що мають у своєму складі дітей з особливими освітніми потребами.
3. Особливості організації ігрової діяльності для дітей, що мають незначні розлади аутичного спектру.

Практична складова

Створення власної картотеки для освітніх груп, що містять у своєму складі дітей з особливими освітніми потребами.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4, 5

Додаткова: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

6 Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів денної форми навчання

Вид діяльності студентів	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	7	7
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1	4	4
Відвідування практичних занять	1	2	2	9	9	10	10
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10	4	40
Робота на практичному занятті	10	2	20	9	90	10	100
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	2	50	3	75
Разом		–	77	–	169	–	241
Максимальна кількість балів: 487							
Розрахунок коефіцієнта: $487:100=4,87$							
Студент набрав 487 балів; Розрахунок $487:4,87=100$ балів; Оцінка за шкалою: А.							

6.2. Система оцінювання навчальних досягнень студентів заочної форми навчання

Вид діяльності студентів	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	-	-	1	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	3	3
Робота на семінарському занятті	10	-	-	1	10	2	20
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5
Разом		–	17	–	39	–	61
Максимальна кількість балів: 117							
Розрахунок коефіцієнта: $117:100=1,17$							
Студент набрав 117 балів; Розрахунок $117:1,17=100$ балів; Оцінка за шкалою: А.							

6.3. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Зміст завдання	Критерії оцінювання	Бали	Макс. кіль. балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ				
1.	Скласти інтелектуальну карту у форматі Mindmap до теми «ігрова діяльність дітей дошкільного віку» та скласти до неї глосарій. (не менше 20 найменувань за допомогою сервісу wordart чи інших технологій).	своєчасність виконання завдання	1	5
		структурованість	1	
		якість змісту	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ				
1.	Дібрати 2 діагностичні методика для дослідження ігрових умінь (інтересів) дітей дошкільного віку, продіагностувати 5 дітей та обробити результати.	своєчасність виконання завдання,	1	5
		повний обсяг виконання завдання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВИДІВ ІГОР ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ				
1.	Розробити алгоритм творчої гри (вид гри та вік дітей за вибором).	своєчасність виконання завдання	1	5
		структурованість, використання ІКТ	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
		структурованість	1	

6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування, письмової роботи.

Критерії оцінювання МКР №1, №2, №4

Тест для кожного студента. Кожна правильна відповідь на питання тесту оцінюється в 1 чи 2 бали.

Підсумкова кількість балів (max – 25)	Критерії оцінювання
22 - 25	виставляється за чітке виконання тестових завдань (90-100% вірних відповідей), яке демонструє володіння категоріями дисципліни, студент вміє аналізувати педагогічні явища.

Підсумкова кількість балів (max – 25)	Критерії оцінювання
18 - 21	виставляється за знання та відтворення матеріалу засвоєного під час вивчення дисципліни (70-89% вірних відповідей). Супроводжується допустимою кількістю помилок у тестових завданнях.
11 - 17	виставляється за виконання тестових завдань, що складає 50-69% вірних відповідей з необхідного обсягу; спостерігається низький рівень знання термінологічного апарату дисципліни; неякісне виконання тестів.
1-10	виставляється за виконання тестових завдань, що складає менше 50% вірних відповідей з необхідного обсягу; спостерігається незнання основного термінологічного апарату; виконання тестів на низькому рівні.

Критерії оцінювання МКР №3

Підсумкова кількість балів (max – 25)	Критерії оцінювання
22 - 25	студент використовує освітню програму для дітей дошкільного віку; структуровано-логічна побудова завдання; глибоке знання матеріалу, послідовний, логічний зв'язок всіх етапів завдання як єдиного цілого; тема підібраних ігор відповідає віку дітей, дотримано рекомендованої кількості ігор
18 - 21	студент використовує освітню програму для дітей дошкільного віку; структуровано-логічна побудова завдання; тема підібраних ігор відповідає віку дітей, дотримано рекомендованої кількості ігор
11 - 17	студент використовує частково освітню програму для дітей дошкільного віку; структуровано-логічна побудова завдання; тема підібраних ігор відповідає віку дітей, частково дотримано рекомендованої кількості ігор
1 - 10	студент не використовує освітню програму для дітей дошкільного віку; побудова завдання не структуровано; поверхнєве знання матеріалу, не логічний зв'язок всіх етапів завдання як єдиного цілого; тема підібраних ігор не відповідає віку дітей, частково дотримано рекомендованої кількості ігор

Критерії оцінювання МКР № 5-6

Підсумкова кількість балів (max – 25)	Критерії оцінювання
22 - 25	студент використовує освітню програму для дітей дошкільного віку; структуровано-логічна побудова завдання; глибоке знання матеріалу, послідовний, логічний зв'язок всіх етапів завдання як єдиного цілого; сюжет для розгортання тематичного квесту з дітьми старшого дошкільного віку цікавий, відповідає віку дітей; квест має логічний алгоритм та коротку характеристику, враховані етапи підготовки квесту.

18 - 21	студент використовує освітню програму для дітей дошкільного віку; логічна побудова виконаного завдання; сюжет для розгортання тематичного квесту з дітьми старшого дошкільного віку відповідає віку дітей; квест має алгоритм та коротку характеристику, враховані етапи підготовки квесту.
11 - 17	студент використовує частково освітню програму для дітей дошкільного віку; структурована побудова завдання; сюжет для розгортання тематичного квесту з дітьми старшого дошкільного віку частково відповідає віку дітей; квест має алгоритм та часткову характеристику, перераховані етапи підготовки квесту.
1 - 10	студент не використовує освітню програму для дітей дошкільного віку; побудова завдання не структуровано; поверхнєве знання матеріалу, не логічний зв'язок всіх етапів завдання як єдиного цілого; сюжет для розгортання тематичного квесту з дітьми старшого дошкільного віку не відповідає віку дітей; квест не має алгоритму та характеристики етапів підготовки квесту.

6.5. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Залік

Формою проведення є залік, проводяться за накопичувальною схемою балів впродовж семестру.

6.7. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань, умінь, навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих, грубих помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань, умінь, навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74 бали	Задовільно – посередній рівень високий рівень знань, умінь, навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок
F, FX	1-59 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань, умінь, навичок, що вимагає повторного проходження

7. Навчально-методична картка дисципліни для студентів денної форми навчання

Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II					
Назва модуля	Теоретичні основи організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку				Передумови організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку					
Кількість балів за модуль	77 балів				169 балів					
Теми лекцій	Ігрова компетентність дитини 1 б.	Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку та етапи її розвитку 1б.	Класифікація ігор дітей дошкільного віку 1 б.	Програмові вимоги до організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку 1 б.	Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку 1 б.	Планування ігрової діяльності дітей 1 б.		Формування мобільного предметно-ігрового розвивального середовища 1 б		
Теми семінарських Занять	Ігрова компетентність дитини 11 б.	Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку. 11б.		.	Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів дітей різний вікових груп 11б.					
Теми практичних занять	Методологічні основи теорії ігрової діяльності дітей 11б.		Класифікація ігор дітей дошкільного віку як психолого-педагогічна проблема 11 б.	Сучасне програмно - методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку 22 б	Діагностика ігрових умінь та ігрових інтересів в дітей різний вікових груп 11б.	Особливості планування ігрової діяльності дітей 11б	Формування мобільного предметно-ігрового розвивального середовища 22 б	Реалізація ігрового підходу в ЗДО 11 б	Характеристика ігрової діяльності дитини 11 б	Гра: переосмислення концепту 11 б
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 бал.)				Табл. 6.1 (5 бал)					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота 2-3 (50 балів)					

Модулі	Змістовий модуль III								
Назва Модуля	Особливості організації різних видів ігор дітей дошкільного віку								
Кількість балів За модуль	241 бал								
Теми Лекцій	Ігри дітей раннього віку та їх педагогічний супровід 1 б.	Методика організації творчих ігор 1 б.			Методика організації ігор за готовими правилами 1 б.	Українські народні ігри 1 б.	Організація ігрових квестів в роботі з дітьми дошкільного віку 1 б.	Особливості організації гри-стратегії в роботі з дітьми 1 б.	Педагогічний супровід ігор дітей з особливими освітніми потребами 1 б.
Теми семінарських занять	Методика організації ігор різного типу з дітьми раннього віку 11 б.				Методика організації ігор за готовими правилами 11 б.			Методика проведення гри-стратегії 11 б.	Педагогічний супровід ігор дітей з особливими освітніми потребами 11 б.
Теми практичних занять		Педагогічний супровід сюжетно-рольових ігор 11 б.	Педагогічний супровід театралізованих ігор 11 б.	Педагогічний супровід конструктивних ігор 11 б.	Педагогічний супровід ігор з правилами в різних вікових групах 22 б.	Методика організації народних ігор в різних вікових групах 22 б.	Підготовка та проведення ігрових квестів в різних вікових групах 22 б.		Організація ігрової діяльності в інклюзивних групах 11 б.
Самостійна робота	5 балів								
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)				Модульна контрольна робота 5 (25 балів)		Модульна контрольна робота 6 (25 балів)		
Підсумковий контроль	ЗАЛІК Розрахунок коефіцієнта: $487:100=4,87$								

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція. Київ, 2021. Наказ МОН № 33 від 12.01.2021 року. URL: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/79142/>
2. Дитина: Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк; наук. ред. Г.В. Беленька; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна та ін. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с
3. Програма розвитку дитини від 2 до 6 років та методичні рекомендації «Безмежний світ гри з LEGO®» /О.Ю. Рома, В.Ю. Близнюк, О.П. Борук. the LEGO® Foundation, 2016. 140 с.
4. Бутова А.П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 296 с.
5. Павелків Р.В. Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку // Дитяча психологія: навч. посіб. / Р.В. Павелків, О.П. Цигипало. К.: Академвидав, 2011. 373 с.

Додаткова література:

1. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження: навч.-метод. посіб / Упоряд.: О.Г. Косенчук, І.М. Новик, О.А. Венгловська, Л.В. Куземко. Харків: «Ранок», 2021. 240 с.
2. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. ред. Г.В. Беленька, О.А. Половіна, І.В. Кондратець; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна та ін. Київ: ТОВ «Акме груп», 2021. 568 с.
3. Ігрова діяльність у дошкільній освіті п'ятирічних дітей (педагогічний супровід до програми «Дитина»): навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Н.В. Кудикіної. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 230 с.
4. Піроженко Т.О., Ладивір С.О., Карабаєва І.І., Гурковська Т.Л. Розвивальні ігри та вправи для дітей третього-четвертого року життя. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 64 с.
5. Ігрова діяльність дошкільника: молодший дошкільний вік / Піроженко Т.О. та ін. Київ: Генеза. 2016. 88 с.
6. Піроженко Т.О., Карасьова К.В. Ігрова діяльність дошкільника. Старший дошкільний вік: навч.-метод. посіб. К.: Генеза, 2014. 96 с.
7. Стаєнна О. Ігрова діяльність дошкільників: сучасний формат *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2018. № 10. С. 38-42.
8. Кондратюк С.Г. Теоретичні основи використання ігор психологічного спрямування в роботі з дітьми дошкільного віку. *Освітологічний дискурс*. № 3(30). 2020.
9. Кондратюк С.Г. Середюк М.О. Дистанційні ігри для дошкільників. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2020. № 12. С. 34-37.